

[Birte Weiss]

Under redegørelsesdebatten i foråret kaldte den radikale ordfører dette for kunstens grundforskning. Jeg synes, at sammenligningen med det videnskabelige er flot, men efter min mening måske nok en lille smule for flot. For det specielle ved kunsten er jo nemlig, at den samtidig med at være det, som den radikale ordfører kaldte for grundforskning, også er målforskning. Den er på samme tid fordybelse og udadvendthed. Den er på samme tid kunstnerens, den enkelte kunstners dybt personlige forsøg på at udvide grænserne for sin erkendelse og på at komme på talefod med os andre om sine nye erfaringer.

Hvis ikke kunstnerens ønske om denne dobbelte bestræbelse var til stede, kunne maleren lige så godt male sine lærrede over igen, komponisten kunne beholde nodebilledet inde i hovedet, og forfatteren kunne lige så godt skrive til skrivebordsskuffen. Jeg siger dette om kunstnerens dobbelte formål, hvor bestræbelsen på ligesom at komme på skudhold af et publikum, stort eller lille, er en del af selve skabelsesprocessens væsen. Jeg siger det for at undgå en alt for voldsom skematisering i denne debat. Jeg siger det også for at advare imod forenklinger. Dem har vi til overflod fået serveret i debatten om Statens Kunstfond.

Vidste man ikke bedre, skulle man tro, at det var kæmpebeløb, man ofrer på Statens Kunstfond, sagde jeg før. Hvad er det så i realiteten? Realiteten er, at det drejer sig om en klatskilling på 8 1/2 mill. kr. Det drejer sig om ca. 1/10 promille af statens budget. Det drejer sig om mindre end det, en gennemsnitsskole koster i dag. Det drejer sig om mindre end prisen på en snes små parcelhuse.

På baggrund af, at folketinget altså prioriterer denne investering i det, som man kan kalde kunst ved kilden, så lavt, synes jeg egentlig, at det er imponerende, at kunstnerne selv bruger så mange kræfter på at diskutere den rigtige fordeling af de alt for få kunstfondpenge, der er til stede. For selvfølgelig er der da også iblandt kunstnere delte meninger både om selve fordelingsystemet og også om, hvem der ikke burde have penge. Man kan godt ind imellem få en fornemmelse af, at de skarpeste kritikere hentes fra den gruppe, der ikke selv er kommet i

betragtning ved uddelingerne. Det er vel egentlig også ganske forståeligt.

Lovforslagets hovedindhold er jo et nyt fordelingssystem, hvor man for det første prøver på at få de penge, der er, spredt lidt mere ud, og hvor man for det andet indtægtsregulerer efter kunstnerens andre indtægter. Ydelsen til de afslagne kunstnere bliver altså mindre, og man undgår altså derved et princip om, at de, som meget har, dem skal mere gives. Ud over kvalitetskriteriet, som fortsat er det væsentligste, det helt afgørende for kunstfondets arbejde og for dets eksistensberettigelse – jeg vil gerne understrege det sidste – så kommer der altså også nu en slags socialt kriterium, som man følger til. Lad mig sige, at jeg har egentlig på fornemmelsen, at man ved de seneste års uddelinger måske nok uofficielt også har taget et vist hensyn til det sociale kriterium, og derfor drejer det sig til en vis grad om nu at prøve på at få loven til at følge den praksis, der allerede er gældende. Det, der er tale om, er ikke en særlig voldsom ændring, men en slags justering af kunstfondet. Taletiden er udløbet, og der er såmænd heller ikke grund til at bruge ret mange flere ord på det, eftersom vi har haft en meget grundig debat om det i folketinget for nogle få måneder siden.

Poulsgaard (FP):

Jeg har med interesse læst Aktuelt i den senere tid, og dér har der jo været en stor debat om kunstfondet, og dér er man ved at indse, at det er et forkert princip, man kører efter. Jeg tror da heller ikke, det kommer bag på kulturministeren, når nu jeg siger, at det, vi vil med hensyn til Statens Kunstfond, er at få den ulyksalige lov ophævet så hurtigt som muligt. Men på den anden side må vi jo se i øjnene, at med det folketing, vi har i øjeblikket, og som overhovedet ikke er i trit med befolkningen – det er der ingen tvivl om – så er der ikke store muligheder for at komme igennem, hvis det ikke lige var for det, ministeren sagde nu, at man skulle ensrette det hele. Det fik de andre til at vågne op, men jeg tror såmænd ikke, der er stort håb alligevel.

Nu har vi altså et forslag til lov om ændring af Statens Kunstfond. Fru Birte Weiss har været inde på noget af det. Der er det nye i det, at nu skal der oprettes en ny junta,